

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT**

PaedDr. Jana Čubirková

**Opakujeme na Testovanie 9 – 5.časť
Cvičenia zo slovenského jazyka, 9.ročník
(pracovné listy)**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: PaedDr. Jana Čubirková

Kontakt na autora UZ: cubirkovajana@gmail.com

Názov: Cvičenia zo slovenského
jazyka, 9. ročník

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Peter Kimák-Fejko

ISBN 978-80-565-0085-9

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovný list č.1: Opakovanie slovnej zásoby – Test č.1	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Pracovný list č.2: Opakovanie slovnej zásoby - Test č.2.....	6
Pracovný list č.3: Opakovanie slovnej zásoby - Test č.3	7
Pracovný list č.4: Opakovanie slovnej zásoby - Test č.4	9
Pracovný list č.5: Opakovanie slovnej zásoby - Test č. 5.....	10
Pracovný list č.6: Opakovanie slovnej zásoby - Test č.6	13
Pracovný list č.7: Záverečné zhrnutie	16
Zoznam bibliografických odkazov	18

Pracovný list č.1: Opakovanie slovnej zásoby – Test č.1

1. Rozhodnite o pravdivosti nasledujúcich tvrdení:

ÁNO-NIE Slovná zásoba je súhrn spisovných slov.

ÁNO-NIE Slovná zásoba je súhrn nespisovných slov.

ÁNO-NIE Slovná zásoba je súhrn všetkých slov v národnom jazyku.

ÁNO-NIE Slovná zásoba je zhrnutá v slovníkoch slovenského jazyka.

ÁNO-NIE Krátky slovník slovenského jazyka je výkladový slovník, lebo obsahuje slová a od nich odvodené zdrobneniny.

ÁNO-NIE Krátky slovník slovenského jazyka je výkladový slovník, lebo vykladá význam slov.

ÁNO-NIE Pravopisné javy sú zhrnuté v Slovníku cudzích slov.

ÁNO-NIE Slovná zásoba sa skladá z jadra slovnej zásoby a z jadra slovnej zásoby.

2. Nasledujúce slová rozdeľte do dvoch skupín podľa toho, či patria do jadra slovnej zásoby, alebo patria na okraj slovnej zásoby:

mama merba počítač lučba
počty

knihy groš euro zlatka

rytier richtár diaľnica my

Sestra slovo ja jedlo -y

JADRO SLOVNEJ ZÁSoby	OKRAJ SLOVNEJ ZÁSoby

3. Ku každej skupine slov z jadra slovnej zásoby pridajte ďalšie tri slová:

- A/ mamka, sestra - .....
- B/ zošit, pravítko - .....
- C/ lietadlo, vlak - .....
- D/ predavačka, učiteľ - .....
- E/ fyzika, matematika - .....
- F/ skriňa, kreslo - .....
- G/ lyžica, nôž - .....
- H/ pekný, krásny - .....
- I/ behať, čítať - .....
- J/ pod, do - .....
- K/ dobre, omylom - .....

Pracovný list č.2: Opakovanie slovnjej zásoby – Test č.2

1. Prečítajte si nasledujúci text. Vypíšte z neho desať plnovýznamových slov a desať neplnovýznamových slov:

Totíž otec bol a bývali sme dolu na Doline, dobrú polhodinu cesty od dediny, nuž zato sme sa museli takto včas poberať.

Otec vzal z kúta palicu, zapálil si fajku a pohli sme sa.

Ale len po dvere.

Ani čo by sme boli uzhovorení s Miškom, pri dverách sme naraz spustili v sprievode hromady slúz i svoju mienku, že my veru na nijaký zápis a do nijakej školy nemáme ani chuti ani vôle a že nejdeme, ani nepôjdeme.

Hm, lenže otec mal pomoc blízko – v ruke, nuž nám pomohol. Mať síce plakala, ale i ona pomáhala otcovi vystrkať nás von z izby.

A už čože si pomôžeš?

Išli sme.

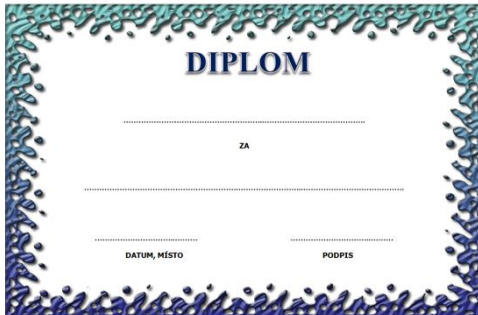
/Jozef Cíger Hronský: Do školy/

PLNOVÝZNAMOVÉ SLOVÁ	NEPLNOVÝZNAMOVÉ SLOVÁ

Pracovní list č.3: Opakovanie slovnej zásoby – Test č.3

1. Pomenujte správne obrázky, na ktorých sú slová cudzieho pôvodu a potom ich doplňte do viet:

A/ Dostal som ..... za výborný prospech a dobré správanie.

B/ Podaj mi .....

C/ Môj ..... má ....., preto ho musím opraviť.

- 2. V ktorej možnosti je správne tvrdenie?**
A/ Slová podľa pôvodu delíme na domáce a nespisovné.
B/ Slová podľa pôvodu delíme na cudzie a slová cudzieho pôvodu,
C/ Slová podľa pôvodu delíme na jadro a okraj.
D/ Slová podľa pôvodu delíme na domáce slová a slová cudzieho pôvodu.
- 3. Slová cudzieho pôvodu sú zhrnuté :**
A/ v Malom synonymickom slovníku
B /v Malom frazeologickom slovníku
C/ v Krátkom slovníku slovenského jazyka
D/ v Slovníku cudzích slov
- 4. V ktorej možnosti je správne vysvetlené slovo cudzieho pôvodu? Pomôže vám Slovník cudzích slov:**
A/ iniciatívny – namyslený, tvrdohlavý
B/ tolerantný – nerešpektuje názory iných ľudí
C/ emocionálny – vyvoláva hádky
D/ diferencovaný – rozlíšený, rozrôznený, vnútorne členený
- 5. V ktorej možnosti sú len slová cudzieho pôvodu:**
A/ dom, olej, dresing
B/ dieťa, sestra, brat
C/ srdce, zrno, vysvedčenie
D/ leporelo, zinok, fyzika
- 6. V ktorej možnosti je pravopisná chyba?**
A/ finále, liga, tiráž
B/ kynno, minister, fykcia
C/ kimono, hit, hypermarket
D/ citát, nervozita, gýč
- 7. V ktorej možnosti nie je pravopisná chyba?**
A/ definícia, klasifikácia, gymnastika
B/ skycár, tenis, lybreto
C/ himna, hidrant, gigantický
D/ higiena, televízia, fylm
- 8. V ktorej možnosti sú nesklonné slová cudzieho pôvodu?**
A/ kivi, finále, filé
B/ hyena, citát, bicykel
C/ minerál, kilometer, pyramída
D/ história, hypotéza, piknik

Pracovní list č.4: Opakovanie slovnjej zásoby – Test č.4

1. Nasledujúce slová rozdeľte na historizmy, archaizmy, zastarané slová a neologizmy:

žertva, šenkár, groš, dvoran, informatika, internet, video, silospyt, dolomán, hintov, počty, kalkulačka, trenažér, čip, sponzor, bukréta, vakácie, žandár, fundament, učbár, učeník, pečatidlo, funus, oddanica, zemepán, gróf, päták, činža, díler

HISTORIZMY	ARCHAIZMY	ZASTARANÉ SLOVÁ	NEOLOGIZMY

Pracovní list č.5: Opakovanie slovnéj zásoby – Test č.5

1. Utvorte spisovné a nespisovné – nárečové pomenovania podľa obrázkov. Potom ich použite vo vetách:

[HTTP://RODOPRAHA.SK](http://rodopraha.sk)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Nespisovné slová delíme na:

- A/ nárečové slová a historizmy
- B/ slangové slová a zastarané slová
- C/ nárečové slová a slangové slová
- D/ nárečové slová a spisovné slová

3. Ktorá možnosť je správna?

- A/ Nárečové slová sú spisovné slová, ktoré sa používajú na verejnosti.
- B/ Nárečové slová sú spisovné slová, ktoré sa používajú v súkromnom styku.
- C/ Nárečové slová sa používajú len na verejnosti.
- D/ Nárečové slová sú nespisovné slová, ktoré sa používajú v súkromnom styku v istej zemepisnej oblasti Slovenska.

4. Ktorá možnosť je správna?

- A/ Slangové slová sú spisovné slová, ktoré sa používajú na verejnosti.
- B/ Slangové slová sú nespisovné slová, ktoré používa istá skupina ľudí.
- C/ Slangové slová sú spisovné slová, ktoré používa istá skupina ľudí.
- D/ Slangové slová sú spisovné slová, ktoré sa používajú len v škole.

5. V ktorej možnosti sú len spisovné slová?

- A/ matematika, slovenský jazyk, nemčina
- B/ matika, slovenský jazyk, nemčina
- C/ matematika, slovenský jazyk, nemina
- D/ matematika, slovina, nemčina

6. V ktorej možnosti sú len nárečové slová?

- A/ kniha, zošit, pirko
- B/ zbirac, zobrac, predavac
- C/ ísť, chodiť, spievať
- D/ dievča, chlapec, muž

7. V ktorej možnosti sú len slangové slová?

- A/ učka, profák, litika
- B/ guľa, chémia, anglina
- C/ pravítko, zošit, pirko
- D/ teliga, učiteľka, prestávka

8. Vymyslite krátky príbeh podľa obrázka v spisovnej podobe. Poptom príbeh prepíšete v nespisovnej – nárečovej podobe:

A/ Príbeh v spisovnej podobe:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B/ Príbeh v nespisovnej podobe:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pracovný list č.6: Opakovanie slovnej zásoby – Test č.6

1. Doplňte správne nasledujúce vety:

A/ Slová, ktoré sa používajú v bežnej komunikácii známych osôb, sa nazývajú

..... .

B/ Slová, ktoré sa používajú v odbornom štýle a presne pomenúvajú veci a javy, sa nazývajú .....

C/ Slová, ktoré sa vyskytujú v knihách a iba zriedka v bežnej konverzácii, sa nazývajú

..... .

D/ Slová, ktoré sa vyskytujú v básni a pri slávnostných prejavoch, sa nazývajú

..... .

2. Nasledujúce slová roztried'te podľa štylistickej príslušnosti:

personifikácia, diska, doučko, vesna, sťa, junák, kamoška, deva, uhol, príslovky, frmol, priamka, rodičko, mamča, rovnobežky, poludníky, podlá, studom, rovnica

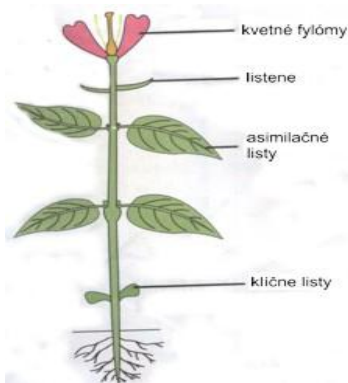
HOVOROVÉ SLOVÁ	BÁSNICKE SLOVÁ	KNIŽNÉ SLOVÁ	ODBORNÉ TERMÍNY

3. Pomenujte odborné termíny na obrázkoch a napíšte, na akom vyučovacom predmete sme sa o nich učili:

.....

.....

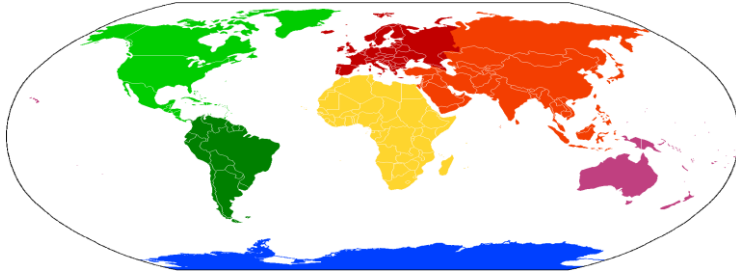
.....

.....

MALÁ NÁSobilKA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

<http://nasobilka.blogspot.cz>

PERIODICKÁ SÚSTAVA CHEMICKÝCH PRVKOV																						
CIMO																						
KOVY, ALKALICKÉ KOVY, KOVY SIA, ZEMĚ, LANTANOIDY, AKTINOIDY, PĚROVINY, HALOGENY, NEKOVY, SZACHNÉ PRVKY																						
1																	VIII. A					
K	H																	He				
2	II. A																VIII. A					
L	Li	Be															B	C	N	O	F	Ne
3	I. A																VIII. A					
M	Na	Mg															Al	Si	P	S	Cl	Ar
4	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
N	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr				
5	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
O	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe				
6	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
P	Cs	Ba	La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn				
7	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
Q	Fr	Ra	Ac	Ku	Unp	Unh	Uns	Uno	Une	Uun	Uuu											
8	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
6	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
P	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu								
7	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
8	II. A		III. B	IV. B	V. B	VI. B	VII. B	VIII. B						I. B	II. B	VIII. A						
Q	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr								

Pracovní list č.7: Závěrečné zhrnutí

1. Slová škola, obed, ísť patria:

- A/ do jadra slovnej zásoby
- B/ na okraj slovnej zásoby
- C/ medzi historizmy
- D/ medzi nárečové slová

2. Slová a, ach, pod sú:

- A/ plnovýznamové slová
- B/ neplnovýznamové slová
- C/ básnické slová
- D/ odborné termíny

3. Slová zámená, slovesá, príslovky sú:

- A/ hovorové slová
- B/ knižné slová
- C/ básnické slová
- D/ odborné termíny

4. Slová psíček, psisko, mačiatko sú:

- A/ slová bez citového zafarbenia – neutrálne slová
- B/ slová s citovým zafarbením – expresívne slová
- C/ zastarané slová
- D/ viacvýznamové slová

5. Slová dom – budova – panelák sú:

- A/ antonymá
- B/ synonymá
- C/ homonymá
- D/ viacvýznamové slová

- 6. Slová malý – veľký, deň – noc sú:**
A/ synonymá
B/ antonymá
C/ homonymá
D/ expresívne slová
- 7. Slová dereš, koč, zemepán sú:**
A/ historizmy
B/ archaizmy
C/ zastarané slová
D/ nové slová – neologizmy
- 8. Slová kopírovať, esemeska, mobil sú:**
A/ historizmy
B/ archaizmy
C/ zastarané slová
D/ / nové slová – neologizmy
- 9. Slová dejak, nemina, anglina sú:**
A/ spisovné slová
B/ zastarané slová
C/ nové slová – neologizmy
D/ slangové slová
- 10. Slová lučba, merba, mravy sú:**
A/ historizmy
B/ archaizmy
C/ zastarané slová
D/ nové slová – neologizmy
- 11. Slová luna, junák, vesna sú:**
A/ básnické slová
B/ odborné termíny
C/ hovorové slová
D/ slangové slová
- 12. Slová Košice, Slovensko sú:**
A/ synonymá
B/ antonymá
C/ homonymá
D/ jednovýznamové slová

Zoznam bibliografických odkazov

1. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2011) *Slovenský jazyk pre 7. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2011, ISBN: 978-80-10-02174-1
2. KRAJČOVIČOVÁ, J. a kol. (2012) *Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy*. Druhé vydanie, 2012, ISBN: 978-80-10-02375-2
3. PETRÍKOVÁ, D. (2011) *Literárna výchova pre 7. Ročník základných škôl*. Prvé vydanie, 2011, ISBN: 978-80-89431-17-5
4. SMIEŠKOVÁ, E. (1989) *Malý frazeologický slovník*. Piate vydanie, 1989, ISBN: 80-08-00009-0

Internetové zdroje a zdroje obrázkov:

<http://www.slex.sk/index.asp>

https://www.google.sk/search?q=krátky+slovník+slovenského+jazyka&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=tKVBU93AAey07QaHtYD4

https://www.google.sk/search?q=koleno&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=47BFU-_NL-WJ7AbtsIDAAQ&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw

https://www.google.sk/search?q=historický+slovník+slovenského+jazyka+online&rlz=1C2PRFE_enSK571SK571&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=1_tGU6vaL7